

**FACULTATEA DE MANAGEMENT, INGINERIE ECONOMICĂ
ÎN AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ**

**INGINERIE ȘI MANAGEMENT ÎN ALIMENTAȚIE PUBLICĂ
ȘI AGROTURISM - ID - ANUL II**

Cristescu (Deleanu) Mihaela

SOCIOLOGIE RURALĂ

Definirea obiectului sociologiei

Există numeroase modalități de definire a obiectului unei științe. Pentru a defini obiectul sociologiei putem porni de la fapte curențe și direct observabile, pentru că le întâlnim în viața socială cotidiană și suntem părtași la ele. În cadrul conviețuirii sociale, intrăm în nenumărate interacțiuni, adică comunicăm la actele celorlalți, colaborăm și ne asociem, facem și desfacem prietenii, ne constituim în grupuri etc.

Prinși într-o rețea de relații, noi ne comportăm într-un anumit fel, dar așteptăm anumite comportamente din partea altora. De altfel, și ceilalți indivizi cu care intrăm în interacțiune așteaptă și ei un anumit răspuns la comportamentul lor.

Astfel de fapte de interacțiune pot fi observate și descrise nu numai la nivelul cunoașterii comune, contingente. În ciuda mării lor diversități, ele pot fi observate și descrise, analizate și interpretate din punct de vedere științific, deoarece există anumite elemente esențiale, o anumită regularitate în comportamentul oamenilor.

Comportamentul uman este studiat de sociologie. Există situații pe care sociologia nu-și propune să le studieze, de comportamentul uman ocupându-se și alte științe ca biologia și psihologia, care abordează comportamentul uman fie la nivelul biologiei, fie la nivelul psihologiei.

Studiind comportamentul uman, sociologia identifică înainte de toate modele ale interacțiunii și felul cum acestea își spun cuvântul asupra comportamentului uman, asupra organizării și funcționării grupurilor și a societății. Sociologia studiază schemele de comportament care modelează interacțiunile umane.

Sociologia nu se ocupă de orice fel de acțiuni, deci nu se interesează de orice fel de scheme sau modele de comportament.

Schemele nomotetice prezintă interes din punct de vedere sociologic:

- regularitățile generale, împărtășite de un număr mare de membri ai societății. Astfel de modele nu sunt altceva decât moduri uniforme și constante de acțiune și a gândi, întâlnite la un număr relativ mare de oameni.

- ca orice fapt social, aceste modele sunt exterioare și exercită asupra noastră o anumită presiune, în sensul că ne oferă un ghid mai mult sau mai puțin obligatoriu pentru comportamentul nostru social.

Caracterul exterior al individului al acestor paternuri și totodată convingător ne arată că prin intermediul acestor modele de comportament, societatea exercită controlul asupra membrilor săi.

Studiul schemelor nomotetice oferă posibilitatea:

- generalizărilor științifice
- descoperirii de legi, corelații
- predicțiilor în materie de comportament social

Până acum câțva timp se susțineau următoarele teze dogmatice, când mai existau voci care să nege posibilitatea sociologiei ca știință:

- comportamentul uman este prea schimbător și instabil în timp pentru ca să se poată face previziuni științifice exacte asupra lui
- comportamentul uman este prea complex și prea nesizabil pentru a putea fi cuprins în categorii de către instrumentele imperfecte ale științei
- comportamentul uman, fiind studiat de către alte ființe umane, care denaturează faptele observate, nu pot să existe proceduri obiective pentru cunoașterea adevărului
- ființele umane, făcând obiectul unor previziuni, ele pot să le informeze, deoarece au capacitatea de a eluda astfel de previziuni.

Dacă punctele de mai sus ar fi adevărate, sociologia ar avea un fundament științific foarte șubred.

Se poate da o definiție mai pertinentă, ajunși la acest nivel al precizărilor.

Sociologia este studiul științific al comportamentului uman modelat și socialmente împărtășit. Comportamentul uman socialmente modelat și împărtășit este sinonim cu comportamentul social.

Comportamentul social se întâlnește la oamenii reali, dar pentru a-l analiza și explica științific trebuie să-l conceptualizăm, adică să creăm concepte care să exprime generalizări esențiale.

Fiind o știință socială, sociologia are multe puncte de contact cu celelalte științe sociale. În ultimă instanță, toate științele sociale particulare studiază o latură sau alta a societății, într-un cuvânt - societatea.

Sociologia studiază societatea ca întreg, deosebindu-se de științele sociale particulare. Sociologia nu fragmentează societatea, ci o studiază în ansamblul său. Sociologia studiază un aspect sau altul al sistemului social global sau un anumit subsistem al societății. Sociologia retușează diferitele aspecte parțiale sau segmentare la totalitate, integrându-le în funcționalitatea generală.

Așa cum susține și sociologul Georges Gurvitch: "... nimic nu poate ilustra mai bine diferența dintre sociologie și științele sociale particulare, decât însăși ramurile speciale ale sociologiei, cum ar fi sociologia economică, sociologia morfologică sau demografică, sociologia industrială, sociologia dreptului, a limbajului, a cunoașterii, a religiei, a psihologiei colective. Căci dacă, asemenea științelor sociale particulare, pleacă de la unul din palierele sau sectoarele

realității sociale pe care îl accentuează, atunci fac totul pentru a nu rămâne pe loc și termină întotdeauna prin a lega punctul lor de plecare cu toate celelalte etajări și sectoare, ceea ce înseamnă că îl integrează în fenomenul social total, în cadrele și în mișcarea sa”.

Sistemul științelor sociologice constă la ora actuală din peste 50 de ramuri. Ar fi greșit să se tragă concluzia că există 50 de “obiecte” ale sociologiei. Sociologia și-a lărgit mereu câmpul de investigare, aplicându-se asupra noi domenii sau extinzându-și studiul asupra unor noi paliere sau orizonturi ale realității sociale. Astfel au apărut numeroase ramuri ale sociologiei, organic legate între ele, care alcătuiesc sistemul științelor sociologice. Acest sistem este unitar, atât datorită obiectului unic pe care îl posedă toate “sociologiile”, cât și aparatul conceptual comun și unitatea existentă pe plan metodologic.

În afară de Sociologia generală există numeroase sociologii speciale, care se pot grupa după diferite criterii. O serie de ramuri ale sociologiei și-au fixat drept domeniu de studiu instituții, apărând astfel: sociologia familiei, sociologia învățământului, sociologia organizațiilor. Necesitatea studierii cadrelor naturale și sociale ale societății a dus la constituirea unor ramuri ca: sociologia geografică, sociologia juridică. Ca urmare a diviziunii interne au apărut: sociologia moralei, sociologia culturii, sociologia științei, sociologia cunoașterii, sociologia educației, sociologia medicinei, sociologia rurală, sociologia urbană, sociologia sportului, sociologia militară, sociologia relațiilor internaționale, sociologia economică.